

[Waldorff]

Forudsætningen for, at alle disse mål kan nås, er, som det frejdigt er blevet formuleret af Karl Marx, at arbejderklassen knuser det borgerlige statsapparat, og at arbejderne overtager den politiske magt i samfundet. Det har absolut ikke noget at gøre med at få flertal i folketinget. Det har heller ikke noget at gøre med, at en kerne af revolutionære overtager magten igennem et statskup. Det, det handler om, er, at de kræfter i samfundet, de klasser og lag, som har en interesse i den sociale omvæltning, og det vil først og fremmest sige arbejderne, sætter borgerskabets magtudøvelse gennem hær, gennem politi, sociale kontrolinstitutioner, indoktrineringsanstalter og hele det repræsentative parlamentariske system til side og erstatter den med arbejdernes egne organisationer.

Og hvad er det så for nogle? Udtrykket arbejderråd siger vel ikke folk så meget i dag. Arbejderråd er noget, man mest forbinde med opstandene i begyndelsen af århundredet, men de er faktisk også set senere. I Ungarn i 1956, i Tjsekoslovakiet i 1968, og siden i bl. a. Chile og i Portugal har vi set, hvordan en befolkning i opbrud har skabt sine egne organisationsformer, som kunne sikre den direkte indflydelse, det direkte demokrati, hvor alle på en fabrik eller i et boligkvarter blev inddraget i beslutningerne. Det er det centrale i et socialistisk beslutningssystem: den direkte kontrol og indflydelse dér, hvor folk bor og arbejder.

Et sådant samfund vil ikke kunne fungere, vil man sige, der vil altid skulle vælges nogle til at træffe overordnede beslutninger. Og det er selvfølgelig rigtigt, det må der altid. Men det afgørende er, at i et rådsdemokrati, altså et politisk system, som bygger på arbejderrådernes afgørelser, vil de valgte kun kunne gøre det, som de faktisk er valgt til, og de vil til enhver tid kunne afskediges. Det er jo noget, som enhver i denne forsamling ville have respekt for. Under den borgerlige parlamentarisme hedder det, at de valgte ikke må bindes af forskrifter fra deres vælgere. I et socialistisk rådsdemokrati er det lige modsat.

Rådsdemokratiet er en garanti for både de traditionelle og for de socialistiske frihedsrettigheder. Derfor er det den absolutte modsætning til både den borgerlige parlamentarisme og til parti- og statsdiktaturerne i de såkaldt socialistiske lande. I modsætning til den stalinistiske karikatur af arbejderstaten,

hvor statsmagten i modsætning til de kommunistiske idealer bliver stærkere og stærkere, så udtrykker rådsdemokratiet et reelt skridt henimod, at staten dør bort, henimod det klasseløse samfund. Rådsmagten vil være udtryk for en svagere statsmagt i traditionel borgerlig forstand, men den vil samtidig være udtryk for en langt stærkere samfundsmæssig magt. Derfor vil den også kunne garantere de demokratiske rettigheder, som hverken det borgerlige demokrati eller det stalinistiske system kan garantere, nemlig bl. a. reel ytringsfrihed, mulighed for og direkte tilskyndelse til at deltage i de politiske beslutninger, friheden til at danne organisationer og partier, sikringen imod, at partierne får monopol på magten.

Befolkningen vil være sin egen hær og sit eget politi. Befolkningen vil være sin egen skole og sine egne institutioner. Det socialistiske rådsdemokrati vil også være det eneste mulige redskab imod de privilegier og klasse-skel, som er fundamentet under det borgerlige demokrati, og som erfaringerne desværre har vist kun fungerer alt for godt i Sovjetunionen, i Kina, i DDR, i Rumænien osv.

Arbejderklassen vil være den drivende og den ledende kraft i dette samfund, ligesom den vil være det i selve samfundsomvæltningen. Den vil være det i kraft af den direkte kontrol over produktionen, som den er i besiddelse af, og den vil være det i kraft af, at den som den mest undertrykte klasse vil formulere de mest radikale mål for samfundets udvikling.

Jeg har ikke i denne forbindelse lagt vægt på at forholde mig til de andre arbejderpartiers opfattelse, men det skulle nok nogenlunde fremgå, hvor det er, vi er uenige. Vi anser ikke socialdemokratiet for at være et socialistisk parti. Socialdemokratiets mål er et helt andet end vores, og vejen er den direkte modsatte. Det er ikke rigtigt, som hr. Kjeld Olesen sagde her, at vi vender os imod de små skridt i den rigtige retning, som socialdemokratiet tager. Tværtimod, dem støtter vi. Men vi vender os imod, at socialdemokratiets små skridt går den forkerte vej. Det er det, det handler om. Selv inden for den socialdemokratiske selvforståelse er det sådan, at der ikke er overensstemmelse imellem mål og midler.

SF og DKP er vi uenige med med hensyn til vejen til socialismen. Begge partier accep-